

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113220833
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113220833.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Šimkovej v právnej veci žalobcu: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31690904, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan, s.r.o. so sídlom Užhorodská 21, Košice, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: Ochrana spotrebiteľom a vlastníkov bytov so sídlom Košice, Škultétyho 3, zastúpeného JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/183/2013-172 (pred opravou 166) zo dňa 26.02.2014 a proti uzneseniu č.k. 11C/183/2013-158 zo dňa 03.02.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie č.k. 11C/183/2013-158 zo dňa 03.02.2014.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa okrem výroku o trovách konania.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením č.k. 11C/183/2013-158 zo dňa 03.02.2014 súd prvého stupňa pripustil, aby sa konania proti žalobcovi ako vedľajší účastník zúčastnilo Občianske združenie Ochrana spotrebiteľom a vlastníkov bytov, so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice - Staré mesto, IČO: 42 249 708.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ust. § 93 ods.2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) a ust. § 52 ods.3,4 Občianskeho zákonníka. Zároveň ust. § 25 ods.1,2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Uviedol, že písomným podaním doručeným Okresnému súdu Prešov dňa 15.07.2013 vedľajší účastník občianske združenie Ochrana spotrebiteľom a vlastníkov bytov (pôvodne Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov), so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice - Staré mesto, IČO: 42 249 708, prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu oznámil vstup do konania na strane žalobcu podľa § 93 ods.2 O.s.p.

Dňa 22.07.2013 vyzval súd žalobcu, aby predložil v lehote 10 dní súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Žalobca podaním zo dňa 29.07.2013, doručeným súdu 31.07.2013, udelil súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka, a to občianskeho združenia Ochrana spotrebiteľom a vlastníkov bytov (pôvodne Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov), so sídlom Škultétyho 3, 040 01 Košice - Staré mesto, IČO: 42 249 708.

Predpokladom účasti občianskeho združenia, predmetom činnosti ktorého je ochrana práv podľa zákona o ochrane spotrebiteľa v konaní ako vedľajšieho účastníka vychádzajúc z výslovného znenia ust. § 93 ods. 2 O.s.p. a sledovaného účelu tohto vedľajšieho účastníctva je, aby konanie vo svojom predmete poskytovalo priestor na ochranu spotrebiteľského práva bez ohľadu na to, či sa jedná o spotrebiteľskú vec individuálnu alebo sa týka skupiny spotrebiteľov a bez ohľadu na to, či spotrebiteľ vystupuje na strane navrhovateľa alebo odporcu. Pokiaľ zákon umožňuje občianskemu združeniu, predmetom činnosti ktorého je ochrana práv podľa osobitného predpisu, zúčastniť sa konania a dáva mu rovnaké práva a povinnosti ako má účastník konania, tak nevyhnutne predpokladá aj to, že vstupom do konania získa prístup k informáciám vyplývajúcim z obsahu spisu, čo logicky vylučuje, aby účasťou v konaní mohlo dôjsť k porušeniu noriem chrániacich telekomunikačné tajomstvo alebo osobné údaje. Ani kritérium účelnosti samo o sebe nemôže byť dôvodom pre nepripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania, súd ho zohľadňuje až v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania.

Súd prvého stupňa zároveň zdôraznil, že pripustil účasť vedľajšieho účastníka aj z dôvodu, že žalobca ako účastník konania, na strane ktorého by mal vedľajší účastník vystupovať, udelil výslovný súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ O.s.p. Namietal, že súd prvého stupňa bral zreteľ len na súhlas žalobcu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a vôbec nebral do úvahy ďalšie námietky žalovaného týkajúce sa spôsobilosti a prípustnosti predmetného občianskeho združenia vystupovať ako vedľajší účastník v tomto konaní. Samotný súhlas účastníka konania neopodstatňuje záver o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka, pričom uvedené rovnako vyplýva i zo znenia ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Vedľajší účastník musí byť spôsobilý a to samostatne chrániť práva podľa osobitného predpisu, v tomto prípade podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný poukázal na to, že konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom a po právoplatnosti rozhodcovského rozsudku postavenie žalobcu nadobudlo novú kvalitu, pričom súd prvého stupňa sa s touto námietkou žalovaného vôbec nezaoberal a teda ani nevyporiadal. Rozhodnutie je arbitrálne a nepreskúmateľné, teda v rozpore s právnymi predpismi, ako aj oprávnenými záujmami účastníkov v tejto veci. Nesprávne určenie účastníkov konania môže byť dôvodom zmätočnosti rozhodnutia vo veci samej, resp. by v danom prípade mohlo viesť k porušeniu základných práv účastníkov konania zakotvených v článku 19 Ústavy SR. Žalovaný poukázal na ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. a § 169 O.s.p. Aj rozhodnutie o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania musí mať zákonný podklad, musí byť dostatočne skutkovo aj právne odôvodnené. Musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na druhej strane. Žalovaný má za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. V tejto súvislosti poukázal na svoju argumentáciu uvedenú vo vyjadrení zo dňa 28.01.2014, s ktorou sa súd prvého stupňa nezaoberal a nevyporiadal. Odbornosť a spôsobilosť právnickej osoby, ktorá má vystupovať ako ochrana spotrebiteľských práv je jej definičným znakom a teda len v prípade, ak je združenie skutočne spôsobilé chrániť práva spotrebiteľa, je spôsobilým subjektom podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Podľa názoru žalovaného predmetom tohto konania nie je spotrebiteľský spor, keďže jeho predmetom je len prieskum toho, či nie sú splnené podmienky na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu, teda zákona č. 244/2002 Z.z. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 23/2013 z 16.01.2013. Rozhodcovský rozsudok nie je hmotnoprávnym úkonom a je celkom vzdialený od inštitútu spotrebiteľskej zmluvy, pretože sa jedná o individuálny právny akt rozhodcovského súdu. Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovaného proti uzneseniu a k námietke vstupu vedľajšieho účastníka do konania sa vyjadril žalovaný vo svojom vyjadrení k veci samej.

Rozsudkom č.k. 11C/183/2013-172 zo dňa 26.02.2014 súd prvého stupňa rozhodol tak, že zamietá návrh žalovaného na prerušenie konania. Ďalším výrokom zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/335/2012 zo dňa 19.01.2012.

Posledným výrokom vyslovil, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Občianskeho zákonníka a ust. § 40 ods. 1 a § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. Výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odôvodnil súd prvého stupňa právne ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozsudku konštatoval, že je nepochybné, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 a násl. OZ. Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VPP a osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2 OZ. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Žalovaný správne uviedol, že VPP sú súčasťou poisťnej zmluvy, čo vyplýva priamo zo zákona (§ 788 ods. 3 OZ). Preto aj v prípade, ak by žalobca nepodpisal sporné osobitné zmluvné dojednania, stále by platili VPP, ktoré taktiež obsahovali rozhodcovskú doložku v čl. XV. Spomínané VPP totiž tvoria zákonnú súčasť poisťnej zmluvy, takže nebolo nutné ich podpísať, na čo správne poukázal žalovaný, zároveň to však znamená, že sa nemohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania spočíva na dodávateľovi teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3 OZ, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol a ťažko si možno predstaviť opak v prípade predtlačenej formulára. Žalovaný ako jediný dôkaz označil „Záznam o požiadavkách a potrebách klienta“ zo dňa 28.12.2009 podpísaný žalobcom. Ten je opäť v predtlačenom formulári (okrem následných kolóniek týkajúcich sa predmetu poistenia a poisťného). V predtlačenej časti formulára je uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. a VPP poisťovne platných od 21.5.2007. Uvedená veta je však absolútne bezvýznamná pre tento spor, nepreukazuje, že boli poskytnuté informácie spotrebiteľovi o rozhodcovskom konaní, ale upozorňuje len na možnosť riešenia sporov v rozhodcovskom konaní, navyše nie sporov z poistenia, ale zo sprostredkovania poistenia a nie v zmysle aktuálnych VPP (v danom prípade platných od 1.1.2009), ale skorších VPP - platných od 21.5.2007. Navyše z výpovede žalobcu a svedkyne F. Y., ale aj zo spomínaných listinných dôkazov predstavujúcich výpovede svedkýň ako sprostredkovateľiek poistenia v iných súdnych sporoch jasne vyplynulo, že k žiadnemu individuálnemu vyjednávaniu nedošlo.

Napriek snahe žalovaného spochybníť aktuálnu právnu úpravu konkrétne § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, jeho závery sú právne irelevantné. Dané zákonné ustanovenie je platné a v zmysle neho spornú rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku.

Žalovaný preukazoval individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky aj dodatkom č. 2 k VPP (č.l. 147). V ňom v bode 7 sa uvádza, že XVII. časť VPP sa dopĺňa o odsek 11 b/, ktorý znie: „Pokiaľ poisťník uzavrel poisťnú zmluvu po 21. 5. 2007 a pokiaľ k právnomu režimu podľa XV. časti týchto VPP podpísal VPP a zároveň podpísal bodu 2 osobitných zmluvných dojednaní pristúpil, má právo XV. časť týchto VPP odmietnuť v lehote 30 dní od vydania dodatku č. 2 k VPP“. Uvedený dodatok je zo dňa 15.12.2008, neobsahuje žiadne podpisy účastníkov. Za pozornosť stojí, že nebol predložený ani Arbitrážnemu súdu, keďže nenachádza sa v jeho spise, ktorý súd má k dispozícii. Javí sa, že si ho zhotovil žalovaný bez toho, aby ho predložil žalobcovi po vyše roku od uzavretia poisťnej zmluvy, zrejme v snahe vyvodiť záver o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská zmluva, za ktorú sa považuje aj rozhodcovská doložka, však musí mať písomnú formu, inak je neplatná a musí byť obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami (! 4 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z.). Rozhodne teda spomínaný žalovaný vyrobený dokument nemožno považovať za rozhodcovskú doložku, prípadne jej dodatok a je bez právnej relevancie. Navyše podľa súdu aj v prípade, ak by žalobca podpísal spomínaný dodatok, nič by to nemenilo na závere o tom, že rozhodcovská doložka nebola individuálne vyjednaná, o čom sa súd zmienil vyššie a je právne irelevantná aj vzhľadom na to, že rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je zo zákona neplatná (§ 53 ods. 5 OZ). Ide o jej absolútnu neplatnosť zo zákona s účinkami ex tunc. Odstúpiť pritom možno len od platného právneho úkonu.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na nález Ústavného súdu ČR III. US 562/12 zo dňa 24.10.2013, i I. US 199/11. Zároveň si osvojil právne závery vyslovené Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach 6MCdo/9/2012, 6Cdo/1/2012, 6Cdo/3/13, 6ECdo/7/13 a teda súd prvého stupňa nesúhlasil so závermi rozhodnutí, na ktoré poukázal žalovaný a ktoré prijali súdy nižšieho stupňa. Uznesenie Najvyššieho súdu

SR 3MCdo/14/11, na ktoré poukázal žalovaný neobsahuje jednoznačný právny záver, ale vytyka súdom nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí. Nález Ústavného súdu SR, o ktorý taktiež žalovaný sa opiera sa týka procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti. Spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť poisťnú zmluvu. Žalovaný nepreukázal, že by žalobca ako spotrebiteľ bol informovaný o rozhodcovskom konaní ako inštitútu, o jeho rozdieloch v porovnaní so súdnym konaním, o rokovacom poriadku rozhodcovského súdu. Opäť je potrebné zdôrazniť, že princíp ochrany práv spotrebiteľa je dôležitejší ako princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), na čo poukázal aj Najvyšší súd SR v spomínanom rozhodnutí 6MCdo 9/12. Vykonané dôkazy - výpoveď žalobcu a svedkyne Y. a listinné dôkazy obsahujúce výpovede svedkýň - sprostredkovateľiek poistenia v iných súdnych sporoch vylučujú poskytnutie týchto informácií.

Rozhodcovský súd si podľa rozhodcovskej doložky vyberá sám žalovaný. Už táto okolnosť vyvoláva pochybnosti o nezáujatosti rozhodcovského súdu, keďže aj jeho činnosť má charakter podnikania.

S poukazom na rokovací poriadok Arbitrážneho súdu Košice, ktorý je súdu a nepochybne aj žalovanému známy z iných súdnych sporov (napr. 11C/424/2012) možno dospieť k záveru o poškodení procesných práv spotrebiteľa, pretože jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu. Možno poukázať napr. na zásadu písomnosti rozhodcovského konania; na to, že spotrebiteľ má síce možnosť žiadať nariadiť pojednávanie, ale len za poplatok 36,- Eur, navyše musí platiť aj paušál na správne náklady, ktorý je odstupňovaný podľa hodnoty sporu (od 84,- do 6.000,- Eur); na podanie odporu voči rozhodcovskému rozsudku je stanovená neúmerne krátka 5 dňová lehota; fikcia o doručení rozsudku platí aj v prípade, že adresát sa nezdržiava na adrese doručovania; v prípade procesných úkonov je podmienkou prijatia takéhoto procesného úkonu zaplatenie príslušného poplatku (v tomto prípade podmienkou na podanie odporu je zaplatenie 72,- Eur); nie je upravené oslobodenie od poplatku v dôsledku hmotnej núdze spotrebiteľa a pod.

Súd prvého stupňa dospel k záveru o tom, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v čl. XV. VPP, ale aj v osobitných zmluvných dojednaniach v ods. 3 je neprijateľná a teda neplatná a preto žalobe vyhovel. Zároveň tým bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. Ďalšími uplatnenými dôvodmi zrušenia rozhodcovského rozsudku sa súd nepovažoval za potrebné zaoberať, pretože bolo by to nadbytočné. Rozhodujúci bol pre rozhodnutie uznaný dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. c/ s dôsledkom záveru o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, keďže ďalšie dva dôvody uplatnené v žalobe takýto dôsledok nemajú (§ 43 citovaného zákona).

Celkové správanie sa žalovaného voči poisťníkom počnúc zakomponovaním sporného článku do objemovo rozsiahlych VPP týkajúceho sa či už rozhodcovskej doložky alebo čl. XVII. zakladajúceho právo na vymáhanie vrátenia provízií vyplatených sprostredkovateľovi poistenia od poisťníka „skrytého“ opäť v rozsiahlych záverečných ustanoveniach, neinformovaní poisťníka o dôsledkoch zániku poistenia v súvislosti s daným článkom a uplatnením príslušnej pohľadávky, ale rovno doručenie rozhodcovského rozsudku možno hodnotiť ako správanie v hrubom rozpore s pravidlami morálky. Pre súd je nepochopiteľné aj to, že žalovaný uplatňuje voči žalobcovi vrátenie provízie za sprostredkovanie poistenia, hoci sprostredkovateľ poistenia tieto provízie vrátil, ako to uviedla vo svojej výpovedi svedkyňa F. Y.. Takýto postup je v hrubom rozpore s pravidlami morálky.

Rozhodne sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného o tom, že zákonný dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku musí byť uvedený už v žalobnom petite, zo žiadneho právneho predpisu takýto záver nevyplýva. Podobne bezvýznamná je aj skutočnosť, že žalobca nepodal odpor voči rozhodcovskému rozsudku. Žalovaný by si mal uvedomiť, že namieta sa neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá spôsobuje nedostatok právomoci rozhodcovského súdu a teda nezáväznosť (ničotnosť) jeho rozhodcovského rozsudku. Bolo by nezmyselné vyžadovať od žalobcu, aby voči takémuto paktu mal podávať odpor, navyše zo zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva povinnosť pred podaním žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku využiť opravné prostriedky voči nemu.

Rozhodnutie o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania odôvodnil súd prvého stupňa tým, že je toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 499/2012 z 10.7.2013,

ktorý žalovaný pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich názory okrem prípadov arbitrárných rozhodnutí a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy ani nezaoberal. Súd zároveň zdôrazňuje, že ten istý právny záver ako bol prijatý v spomínanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol však vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013 alebo 6MCdo 7/2013 zo dňa 26.6.2013. Súd preto návrh žalovaného na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol. Navyše však súd v tejto súvislosti upozorňuje na ďalší nález Ústavného súdu SR I. US 38/13-50 zo dňa 24.10.2013, ktorým bolo rozhodnuté, že nedošlo k porušeniu ústavného práva žalovanej (sťažovateľky), ktorá v sťažnosti argumentovala aj už spomínaným nálezom II. US 499/2012. V náleze I. US 38/2013 Ústavný súd poukázal na zvláštny postup senátu II. US, ktorý krátko pred tým 28.2.2013 vo veci II. US 160/13 v obdobných 4 sťažnostiach tej istej sťažovateľky nevyhovel a napriek tomu, ako aj mnohým ďalším nálezom s tým istým záverom, (ktoré sú citované v odôvodnení) nepredložil plénu US pre účely zjednotenia právnych názorov a preto sporné rozhodnutie možno považovať za ojedinelé a vybočujúce z inak konštantnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Náhrada trov konania v zmysle tohto ustanovenia prináleží úspešnému žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi. Náhradu trov konania v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. si však uplatnil len žalobca, trovy však nevyčísľil a zo spisu nevyplýva, že by mu vznikli nejaké trovy súvisiace s týmto konaním. Keďže vedľajší účastník tento návrh v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, súd mu náhradu trov konania nemohol priznať.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Právne svoje odvolanie odôvodnil ust. § 205 ods.2 písm.a/, b/, c/, d/, e/, f/ O.s.p. Žalovaný nesúhlasí so skutkovými, či právnymi závermi súdu prvého stupňa, nemajú oporu v skutkovom stave a navyše súd porušil procesné predpisy týkajúce sa dokazovania, čím porušil rovnosť účastníkov a procesné práva žalovaného. Pokiaľ súd vo veci konal napriek tomu, že nebol zaplatený súdny poplatok, porušil tým zásadu rovnosti účastníkov. Žalovaný zároveň zdôraznil, že súd vec nesprávne skutkovo aj právne posúdil, keďže rozhodcovská doložka bola v danom prípade dohodnutá individuálne, na dôkaz čoho pripustil viaceré listinné dôkazy. Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku s otázkou individuálnosti dojednania rozhodcovskej doložky, v tomto konkrétnom prípade nevysporiadal správne a jeho právne závery nie sú v súlade so zákonmi Slovenskej republiky a nemajú oporu v skutkovom stave. Záver súdu prvého stupňa, že „ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru, že by sa mohol meniť ich obsah“ je úplne nepodložený. Je úplne jedno ktorá zmluvná strana navrhuje podmienku a či je táto podmienka na formulári alebo nie. Podstatné je či ju môže spotrebiteľ ovplyvniť. Aj z predtlačenej formuláru je zjavné, že žalobca podmienku ovplyvniť mohol a to tak, že by jednoducho osobitné zmluvné dojednanie obsahujúce rozhodcovskú doložku nepodpísal. Nie je pravdou tvrdenie súdu na strane 9 odôvodnenia, že spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, lebo inú možnosť nemal. Je nevyhnutné uviesť, že v tomto prípade podmienkou bola rozhodcovská doložka uvedená a oboma zmluvnými stranami písomne dohodnutá v osobitných zmluvných dojednaniach č.01/2007 k poisťnej zmluve č. 4444900037. Táto podmienka je uvedená na piatich riadkoch textu pod ktorým je miesto na potvrdenie prejavu vôle oboch zmluvných strán, t.j. pre podpisy oboch zmluvných strán, ktoré sú tam aj podpísané. Túto podmienku mohol žalobca odmietnuť, t.j. ju nepodpísať na mieste na tom vyhradenom, alebo ju podpísať na mieste na to vyhradenom. Tu je jednoznačne daná možnosť ovplyvnenia tejto podmienky. Aj keď následne, aj keď túto podmienku žalobca už prijal, mohol ju dodatočne opätovne odmietnuť v súlade s Dodatkom č. 2k VPP. Súd prvého stupňa ohľadom Dodatku prezentoval nesprávne právne závery, nakoľko dodatkom č. 2 dal žalovaný klientom možnosť už raz individuálne dojednanie podmienku - rozhodcovskú doložku - opätovne ovplyvniť tak, že ju vylúčia vo vzťahu so žalovaným. Žalobca teda mohol dvakrát túto podmienku ovplyvniť - neprijať a to prvýkrát hneď po podpise poisťnej zmluvy, keď ju vôbec nemusel podpísať a druhýkrát dodatočne ju mohol odmietnuť, aj keď už ju predtým prijal. Je irelevantné, či bola táto podmienka pripravená vopred a na formulári. Žalobca nevykonal absolútne žiaden úkon, ktorý by svedčil o jeho vôli podmienku neakceptovať, či ju vylúčiť. Naopak písomne prejavil svoju vôľu smerujúcu k uzavretiu rozhodcovskej doložky a to podpisom osobitných zmluvných dojednaní a zároveň aj písomne prejavil v zázname o požiadavkách a potrebách klienta, že nič iné nechcel dojednať, ani vylúčiť a už ani vysvetliť. Žalovaný neviazal uzavretie poistenia na podpis rozhodcovskej doložky. Podpis rozhodcovskej doložky nebol podmienkou uzavretia poistenia. Žalobca bol v čase uzatvárania poisťnej zmluvy preukázateľne informovaný o tom čo obnáša mimosúdne riešenie sporov podľa zákona č. 244/2002 Z. a to zo strany sprostredkovateľa poistenia postupom

podľa zákona č. 340/2005 Z.z o sprostredkovaní poistenia, o čom svedčí Záznam o požiadavkách a potrebách klienta podpísaný žalobcom a sprostredkovateľom poistenia. Vo veci konajúci súd zjavne úplne nesprávne vykladal tento listinný dôkaz, ktorý najmä obsahoval v súlade s ust. § 10 ods. 13 zákona č. 340/2005 Z.z. písomné poučenie klienta. Okrem iného aj o osobitných predpisoch upravujúcich mimosúdne vyrovnanie sporov a konkrétne využitie inštitútu rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. Zákon platný a účinný v čase uzatvárania poistnej zmluvy bol dodržaný. Aj keď sa jedná o formulár, je aj z jeho obsahu zrejmé, že bol menený a dopĺňaný a to práve v závislosti od požiadaviek a potrieb klienta. Klient bol poučený v rozsahu uvedenom v tomto zázname a zároveň, že obsah tohto záznamu je v súlade so skutočným priebehom predzmluvných jednaní o poistnom produkte a v súlade s jeho požiadavkami a potrebami. Nič iné nežiada vysvetliť ani doplniť. Žalobcu nikto žiadnym spôsobom nenútil, aby čokoľvek podpísal a už vôbec nie, aby to nebolo v súlade s jeho skutočnou vôľou a takýto dôkaz konania ani vykonaný nebol. Žalobca v ním vymienenom časovom odstupe od oboznámenia sa s ním vybraným poistením nepochybne slobodne, vážne a určite súhlasil so znením rozhodcovskej doložky. Žalovaný zároveň poukázal na znenie ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že podmienkou preto, aby mohol prihliadnuť k vôli účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu. Nemožno ním prejav vôle dopĺňovať. Zároveň poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.07.2012 sp.zn. 3Cdo/81/2011. Zároveň konštatoval, že konštantná civilná judikatúra vychádza z názoru, že záver o obsahu a teda najmä o určitosti alebo zrozumiteľnosti právneho úkonu musí predchádzať jeho výklad za použitia interpretačných pravidiel podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Právny význam má nielen to, že sa niekto na listine podpíše, ale aj to, kde na listine je podpis umiestnený. Z uvedeného jasne vyplýva, že Osobitné zmluvné dojednania umiestnené pod podpisom žalobcu, ktorý deklaroval prevzatie VPP a ktorým sa listina VPP priestorovo uzatvorila, nemohli byť a ani nikdy neboli súčasťou, či pokračovaním všeobecných poistných podmienok žalovaného. V okolnostiach prípadu bola poistná zmluva uzavretá už pripojením podpisu žalobcu pod návrh na uzavretie poistnej zmluvy a to spolu s podpisom sprostredkovateľa poistenia vystupujúcim za poisťovňu, pričom je zjavné, že tieto ich dva podpisy mali konštitutívny charakter. Súčasťou poistnej zmluvy v zmysle § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú aj VPP a na to, aby sa stali jej súčasťou ich nebolo potrebné osobitne podpisovať. Podpis žalobcu pod VPP má úplne inú funkciu než konštitutívne potvrdzovať uzavretie poistnej zmluvy. Individuálnosť dojednania je alebo nie je výsledkom konkrétneho konania dvoch fyzických osôb. Keďže sa žalovaný osobne procesu uzatvárania zmluvy nezúčastnil, nemohol ani vo vzťahu k žalobcovi pochybiť, iba sám žalobca v čase uzatvárania poistenia osobne a bez účasti žalovaného mohol dojednanie o rozhodcovskej doložke prijať alebo neprijať, t.j. Osobitné zmluvné dojednania podpísať alebo nepodpísať. Ako vyplýva zo Záznamu vyhotoveného pred uzavretím poistenia, žalobca bol osobitne upozornený na zákon č. 244/2002 Z.z., ako aj na časť XV. VPP. Obdobné poistné zmluvy v tejto dobe ponúkalo na plne liberalizovanom poistnom trhu SR 26 poisťovní. Preto nie je možné tvrdiť, že by žalobca bol nútený uzavrieť poistnú zmluvu bez rozmyslu práve so žalovaným. Po vyhotovení Záznamu došlo v žalobcom určenom čase k vyhotoveniu návrhu poistnej zmluvy, ktorá bola zo strany žalobcu a zo strany spotrebiteľa poistenia riadne podpísaná. Prečítanie vety nad podpisom žalobcu trvá asi 6 sekúnd.

Až po platnom uzavretí poistnej zmluvy nastala kauzálna fáza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Osobitné zmluvné dojednanie gramaticky i logicky nepochybne vyjadruje, že sa nejedná o súčasť VPP, teda že sa nejedná vôbec o súčasť niečoho, ale o osobitnú entitu. Žalovaný zároveň poukázal na Smernicu o nekalých obchodných praktikách 2005/2009/ES, ktorá je základom aj pripravovanej novely Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Žalovaný zároveň uviedol, že súd prvého stupňa nevykonal test primeranosti podmienky ako je vyžadovaný v Smernici 93/13/EHS a následne v C-237/02 Freiburger Kommunalbauten, resp. C-453/10 Pereničová, či C-76/10 Korčokská.

Následne žalovaný namietal, že v dôsledku využitia dohody o rozhodcovskom konaní obsiahnutej v poistnej zmluve žalobcu došlo k zníženiu predpokladaných tzv. gama nákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa (poistného) a teda ku získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa ako zrkadlový odraz tejto skutočnosti. Rozhodnutia Najvyššieho súdu sú rozhodnutiami procesnými v exekučných veciach, kde ani nebolo vykonávané dokazovanie, pričom aj Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 10.07.2013 II. ÚS 499/2012 vyslovil, že takýmto postupom súdov, resp. postupom Najvyššieho súdu SR boli porušené základné práva a slobody žalovaného.

Súd zamietol návrh na prerušenie konania podaný žalovaným, pričom na str. 11 dôvodil, že predložený nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 499/2012 z 10.07.2013 sa týka iba procesných nedostatkov o postupu všeobecných súdov, a preto tu nie je dôvod na prerušenie konania. Postup a závery súdu sú tak v rozpore. Z toho dôvodu je napadnutý rozsudok aj nepreskúmateľný a arbitrárny a to nielen vo vzťahu k výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, ale aj vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Pokiaľ sa týka ustanovenia rozhodcu, tak ani tu nedošlo k žiadnemu porušeniu rovnosti ako to tvrdí súd. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na skutočnosť, že kreácia rozhodcovského súdu sama o sebe ani nemôže spôsobiť nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán a už vôbec nie rovnováhu hrubú. Je úplne jednoznačné, že pri využívaní práva voľby rozhodcu bude mať toto práva, napríklad len jedná strana, čo je logické. Veď napríklad dlžník nikdy nebude mať záujem na kreácií súdu, ktorý by mohol uložiť nejakú povinnosť. Podmienky kreácie rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu sú plne v súlade so zákonom a predsa niečo, čo je v súlade so zákonom nemôže byť porušením rovnosti, a teda porušením zákona. Pokiaľ sa týka tvrdení o akomsi porušení morálky zo strany žalovaného, tak predmetom tohto konania nie je skúmanie nárokov vo veci samej a toto nebolo ani predmetom dokazovania, či vyjadrení zo strany žalovaného. Javí sa zo strany súdu ako nefér a zaujaté vyjadrovať sa k tejto otázke a uvádzať to v odôvodnení rozsudku, kde predmetom rozhodovania nie je vec samá.

Zároveň žalovaný namietal, že z obsahu zápisnice z vykonaných pojednávaní dňa 26.02.2014 a 29.01.2014 vyplýva, že súd opomenul svoju procesnú povinnosť podľa ust. § 118 ods. 2 O.s.p. To malo vplyv na spôsob uplatnenia práva na právnu pomoc žalovaným a zapríčinilo, že rozhodnutie súdu bolo nepredvídateľné. Súd totiž neuviedol ktoré skutkové tvrdenia ostali sporné a teda z postupu súdu žalovaný nemohol vytušiť, že súd zastáva ohľadom týchto skutkových tvrdení názory aké sú prezentované v písomnom vyhotovení rozsudku, a teda že súd nebude vychádzať z písomných listinných dôkazov. Rovnako na pojednávaní dňa 26.02.2014 vykonal dôkazy, ku ktorým sa žalovaný nemal možnosť vyjadriť a teda mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd vychádzal i z listinných dôkazov a to zo zápisnice z pojednávania vo veci 11C/120/2013 zo dňa 25.10.2013, v ktorej je obsiahnutá výpoveď svedkyne Y. G., ako aj zápisnice z pojednávania zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 16C/127/2013, kde vypovedala svedkyňa H. L., ktoré mal vykonať na pojednávaní dňa 26.02.2014. Právny zástupca žalobcu sa 26.02.2014 zúčastnil pojednávania na Okresnom súde Prešov sp.zn. 16C/433/2012, ktoré sa začalo o 13,00 hod., pričom odôvodnene predpokladal, že toto sa ukončí do 14,00 hod., a preto sa bude môcť zúčastniť pojednávania vo veci 11C/183/2013, na ktorom bol plánovaný výsluch svedkyne F. Y., pretože aj pojednávanie zo dňa 29.01.2014 bolo odročené za účelom vykonania výsluchu tejto svedkyne. Žalovaný nebol žiadnym spôsobom informovaný o tom, že budú v konaní vykonané aj iné dôkazy, aby sa k týmto, resp. k ich vykonaniu mohol vyjadriť v súlade so zásadou kontradiktórnosti procesu. Žalovaný nemá vedomosť o tom, že by niektorý z účastníkov navrhol vykonanie dôkazu prečítaním zápisníc z iných pojednávaní. Žalovaný je toho názoru, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože mu nebola daná možnosť vyjadriť sa k dôkazom vykonaným na pojednávaní dňa 26.02.2014, pričom tam boli vykonané také dôkazy - zápisnice z iných konaní, ktoré žiaden z účastníkov nenavrhol. Zápisnica o výsluchu svedka v inom konaní je stále dôkazom - svedeckou výpoveďou a nie listinným dôkazom, pretože súd tieto dôkazy ani nemohol vykonať takým spôsobom, t.j. prečítaním zápisníc.

Devätnáste odôvodnenie Smernice 93/13/EHS stanovuje výnimku pre jednu zo spotrebiteľských zmlúv a to poisťnú zmluvu. Uvedená výnimka sa v rámci implementácie Smernice do vnútroštátneho práva nepremietla. Prvostupňový súd napriek hore uvedenej skutočnosti a to neúplnej implementácií 19. odstavca Smernice 93/13/EHS do právneho poriadku SR, ktorý sa týka práve poisťnej zmluvy túto právnu normu na poisťnú zmluvu neaplikoval. Rozhodcovská doložka v dôsledku priameho účinku Smernice by nemala podliehať posudzovaniu z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok, nakoľko je to v rozpore so zámerom a znením Smernice. Súd prvého stupňa neaplikoval právnu normu, ktorá sa v dôsledku nesprávnej implementácie do právneho poriadku SR na prejednaný prípad priamo v horizontálnych vzťahov medzi účastníkmi konania vzťahuje, a preto je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Súd prvého stupňa sa rovnako nevysporiadal s nesprávnou transpozíciou Smernice 93/13/EHS do Občianskeho zákonníka a to konkrétne znenie ust. § 53 ods. 4 písm. r/, kde znenie uvedenej Smernice bolo zaťažené hrubou prekladovou chybou pri preklade tejto Smernice do slovenského jazyka.

Žalovaný ďalej namietal, že samotný žalobný návrh má aj ďalšiu vadu a to konkrétne vadu v petite. Návrh je neúplný a nesprávny z hľadiska § 40 v spojení s § 43 zákona č. 244/2002 Z.z. Dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhoduje, či sa vec vracia rozhodcovskému súdu na ďalšie konanie

a rozhodnutie alebo či vec prejedná všeobecný súd. Právne záväzný je výrok súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia nenapráva vady výroku. Žalobca formuloval petit žaloby tak, že dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku neuviedol. Rovnako aj samotný súd prvého stupňa v petite výroku, v ktorom zrušil rozhodcovský rozsudok neuviedol dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. Obdo 60/2011. Žalobcom podaná žaloba a z nej vychádzajúci petit napadnutého rozsudku v časti o zrušení rozhodcovského rozsudku neodstraňuje stav právnej neistoty ale naopak ho vytvára, pričom účelom súdneho rozhodnutia je práve vytvorenie stavu právnej istoty a odstránenie neistoty vo vzťahoch medzi účastníkmi konania. Aj pre uvedené je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že súd vo veci rozhodol napriek tomu, že ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o okruhu účastníkov konania. Žalovaný podal odvolanie voči uzneseniu č.k. 11C/183/2013-158 zo dňa 03.02.2014, o ktorom odvolaní nebolo do dňa podania odvolania rozhodnuté. Na základe uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V prípade úspechu si žalovaný uplatňuje trovy odvolacieho, aj prvostupňového konania.

K odvolaniu žalovaného a to tak voči rozsudku, ako aj voči uzneseniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane žalobcu. Poukázal na to, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania. Koná však iba sám za seba. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.01.2012 sp.zn. 6Cdo/174/2011 i uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29.11.2012 sp.zn. 14Co/415/2012, z ktorého vyplýva, že podľa ustanovenia O.s.p. sa v prípade vstupu vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods.2 O.s.p. súhlas účastníka na strane ktorého vystupuje nevyžaduje. Žalobca má možnosť vyjadriť sa, či súhlasí, resp. nesúhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a to písomne alebo priamo na súdnom pojednávaní. Združenie vstúpilo do konania na podnet žalobcu. Disponuje jeho súhlasom so spracovaním osobných údajov. K tvrdeniam žalovaného o tom, že sa nejedná o spotrebiteľský spor, vedľajší účastník uviedol, že označená právna vec je typickým spotrebiteľským sporom. Zároveň poukázal na to, že odňatím možnosti vedľajšieho účastníka dať sa v konaní pred súdom zastúpiť by došlo k odňatiu základného procesného práva na zastupovanie advokátom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 09.08.2012 sp.zn. 15Co/169/2012. Za podstatné považoval dodať, že žalovaný ako spoločnosť so silným ekonomickým zázemím žaluje v konaní pred rozhodcovským súdom spotrebiteľov, svojich bývalých poistencov a to aj napriek tomu, že Krajský súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp.zn. 19Co/352/2009 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia, ktorým uložil žalovanému zdržať sa postupu podľa zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.02.2012. Žalovaný nerešpektuje právoplatné súdne rozhodnutie. V arbitrážnom konaní aj napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu naďalej žaluje stovky svojich spotrebiteľov. Tí sú následne nútení pod hrozbou exekúcie na majetok brániť sa v konaní pred súdmi. Preto sa obrátili na združenia, a preto aj združenia, ktorých cieľom je ochrana kolektívnych práv do konaní vstupujú a kvalifikovane bránia spotrebiteľov. Čo sa týka otázky prerušenia konania, vedľajší účastník na strane žalobcu poukázal na to, že konania, na ktoré žalovaný poukazuje sa týka procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov. Čo sa týka rozhodcovskej doložky, vedľajší účastník na strane žalobcu uviedol, že táto nebola individuálne dojednaná priamo vo VPP časť XV. „rozhodcovské konanie“ je v niekoľkých bodoch opísané, že sám žalovaný kreuje arbitrážny súd a že žalobca je povinný podrobiť sa arbitráži. Zároveň poukázal aj na časť XVII. „záverečné ustanovenie“ bod 2 je zrejme, že VPP sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy. Z bodu 7 rovnako vyplýva, že spory sa budú riešiť pred arbitrážnym súdom, čo vyplýva zo zásad dohodnutých v týchto všeobecných podmienkach. Zo samotného žalobného návrhu žalovaného na arbitrážne konanie na strane 2, posledný odsek vyplýva, že VPP sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy. To znamená, že žalobca by nemal podpísať nielen „Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve“, ale ani „Všeobecné poistné podmienky“, o ktorých žalovaný tvrdí, že sú súčasťou poistnej zmluvy, ani samotnú poistnú zmluvu. Len tak by sa v skutočnosti vyhol arbitrážnemu konaniu. Rozhodcovské doložky, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy sú neplatné.

Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o tom, že rozhodcovská doložka bola vyjednaná individuálne. Z obsahu vyjadrenia vyplýva, že vedľajší účastník navrhuje rozsudok potvrdiť.

Odvolací súd na základe podaných odvolaní preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa i uznesenie, ktoré napadol žalovaný č.k. 11C/183/2013-158 zo dňa 03.02.2014 v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.1 O.s.p. s tým, že miesto a čas

vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 17.07.2014 a zistil, že odvolania žalovaného proti uzneseniu súdu prvého stupňa ani proti rozsudku súdu prvého stupňa nie sú dôvodné.

Podľa ust. § 93 ods. 2, 3 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia s tým, že poukazuje na článok 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Je nepochybné, že nielen žalobca, ale aj každý ďalší účastník súdneho konania môže využiť svoje ústavné právo a to za podmienok bližšie špecifikovaných Občianskym súdnym poriadkom.

Z ust. § 8 O.s.p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a v zmysle ust. § 24 O.s.p. vyplýva, že účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom ktorého si zvolí.

V zmysle ust. § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Vedľajší účastník má podľa názoru odvolacieho súdu právo na zastúpenie a žiadnym logickým dôvodom nemožno vyvodiť prečo by takéto právo vedľajšiemu účastníkovi, ktorý má rovnaké postavenie ako iný účastník konania nemalo byť priznané.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd neprihliadol na argumentáciu žalovaného, že účelom ust. § 93 ods. 2 O.s.p. nie je, aby vedľajší účastníci vstupovali do konania navonok za účelom ochrany spotrebiteľa a následne sa nechali zastúpiť advokátom. Žalovaný je tiež zastúpený advokátom. Preto nemôže získať v konaní výhodnejšie postavenie ako iný účastník. Nemôže preto obstať argument žalovaného, že vedľajší účastník je združením založený za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní tohto spotrebiteľa zastupovať.

Žalovaný zároveň v dôvodoch odvolania proti uzneseniu spochybňuje, že vo veci ide o spotrebiteľský vzťah. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že nepochybné, že poisťacia zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Charakter spotrebiteľskej zmluvy má aj poisťacia zmluva, pričom spotrebiteľská zmluva sa uzatvára medzi dodávateľom na strane jednej a spotrebiteľom na strane druhej. Dodávateľ je ten, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Nezáleží na tom, že dodávateľ v konkrétnej veci tak robí prostredníctvom sprostredkovateľa na základe inej zmluvy. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní tejto zmluvy nekoná ako podnikateľ, teda osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom nie je rozhodujúce, či spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy.

Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď pripustil, aby sa konania popri žalobcovi ako vedľajší účastník zúčastnilo Občianske združenie Ochrana spotrebiteľom a vlastníkov bytov so sídlom Škultétyho 3, Košice - staré mesto. Preto odvolací súd uznesenie podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolačný súd k tejto otázke považuje za potrebné poznamenať, že žalobca podaním zo dňa 29.07.2013, doručeným súdu prvého stupňa dňa 31.07.2013 udelil dokonca súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Ust. § 205 ods. 2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ust. § 132 a § 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu než sa správne mal použiť alebo aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia napadnutého rozsudku, i uznesenia a vyporiadania sa s jeho námietkami, ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR rešpektuje právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia, ktorej súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako jeden z aspektov práva na spravodlivý proces. Podľa judikatúry Ústavného súdu z práva na spravodlivé súdne konania vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I.ÚS 46/05).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument žalovaného v konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie alebo zostali sporné. Práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 78/05, II. ÚS 76/07).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že právo žalovaného na riadne odôvodnenie či už uznesenia súdu prvého stupňa alebo rozsudku, ktoré sú preskúmané v odvolacom konaní porušené nebolo.

Odôvodnenie rozsudku i uznesenia obsahuje nielen vysvetlenie skutkových zistení a záverov, ku ktorým dospel súd prvého stupňa ale tiež primerané právne posúdenie týchto záverov.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Na skutkových zisteniach súdu prvého stupňa, ktoré zodpovedajú vykonanému dokazovaniu sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Zároveň odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ale i uznesenia súdu prvého stupňa má podklad v zistení skutkového stavu.

Účastníci konania dňa 30.10.2007 uzavreli poisťnú zmluvu pod č. 4444900037 týkajúcu sa životného poistenia žalobcu, ktoré malo trvať od 31.10.2007 do 31.10.2027.

Žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti prostredníctvom sprostredkovateľa poistenia ktorým bola F. Y.. Žalobca bol spotrebiteľom, teda fyzickou osobou. Vo veci, tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, ide o spotrebiteľský vzťah.

K zániku poistenia došlo dňa 30.04.2009 pre neplatenie poisťného, tak ako to vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa, ale aj zo spisu Arbitrážneho súdu Košice sp.zn. 3C/335/2012.

Súčasťou poisťnej zmluvy boli aj VPP v počte 12 strán napísaných drobným písmom, ktoré podpísal aj žalobca dňa 30.10.2007.

Podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sa za spotrebiteľské zmluvy považovali kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na

uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Na iné vyhodnotenie takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31.12.2007. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti.

Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy, alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

V prejednávanej právnej veci v zmysle článku XV. Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej poistnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Súčasťou týchto Všeobecných obchodných podmienok pre poistenie dojednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode II. formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poistných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať.

I odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (6Cdo 1/2012, 6 Cdo 3/2013) sa vysporiadala aj s touto právnou situáciou týkajúcou sa osobitného zmluvného dojednania v rámci Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy a konštatovala, že ani takto formulovaná časť Všeobecných obchodných podmienok nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky.

Súd prvého stupňa správne konštatuje, že zmluva podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v článku XV. VPP, ale aj v osobitných zmluvných dojednaniach v odseku 3 je neprijateľná, a teda neplatná. Správne súd prvého stupňa žalobe vyhovel. I odvolací súd sa stotožňuje s tým, že bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. Pravidlám formálnej logiky zodpovedá i záver súdu prvého stupňa, že ďalšími uplatnenými dôvodmi zrušenia rozhodcovského rozsudku nebolo potrebné sa zaoberať, pretože by to bolo nadbytočné. Rozhodujúci bol pre rozhodnutie uznaný dôvod podľa ust. § 40 písm. c/ s dôsledkom záveru o nedostatku

právomoci rozhodcovského súdu, keďže ďalšie dva dôvody uplatnené žalobou takýto dôsledok nemajú (§ 43 zákona č. 244/2002 Z.z.).

K odvolacej námietke žalovaného, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá individuálne a súd prvého stupňa nesprávne vyložil záznam o požiadavkách a potrebách klienta zo dňa 28.12.2009 podpísaný žalobcom, odvolací súd uvádza, že ide o predtlačný formulár, ktorý obsahuje časť o sťažnostiach na vykonávanie sprostredkovania poistenia sprostredkovateľom poistenia a v jej rámci informáciu, že na mimosúdne vyrovnanie možno využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poisťných podmienok platných od 21.05.2007. Možno prisvedčiť súdu prvého stupňa, že uvedená je absolútne bezvýznamná pre tento spor, nepreukazuje, že by boli poskytnuté informácie spotrebiteľovi v rozhodcovskom konaní, ale upozorňuje len na možnosť riešenia sporov v rozhodcovskom konaní, navyše nie sporov z poistenia, ale zo sprostredkovania poistenia a nie v zmysle aktuálnych VPP, v danom prípade platných od 01.01.2009, ale skorších VPP platných od 21.05.2007.

Možno prisvedčiť súdu prvého stupňa, keď v danom prípade poukázal aj na výpoveď žalobcu a svedkyne F. Y., z ktorých vyplynulo, že k žiadnemu individuálnemu vyjednávaniu nedošlo.

K odvolacej námietke žalovaného, že v danom prípade bolo potrebné vykonať test primeranosti a že došlo k zníženiu gama nákladov, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na uznaný dôvod podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. čo do nedostatku právomoci rozhodcovského súdu týmito námietkami sa odvolací súd nezaoberal.

K ďalšej odvolacej námietke žalobcu, že došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z jeho strany, lebo súd vykonal dokazovanie oboznámením svedeckých výpovedí sprostredkovateľov v iných konaniach a žalovaný nebol prítomný na pojednávaní, odvolací súd poukazuje na ust. § 122 ods. 1 O.s.p. s tým, že dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. Z ust. § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických aj právnických osôb, listiny, ohliadkach a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazov predpísaný, určí ho súd.

Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že tieto listinné dôkazy neboli rozhodujúce pre záver, že k žiadnemu individuálnemu vyjednávaniu nedošlo. Súd prvého stupňa tieto spomína iba popri výpovedi svedkyne F. Y. a výpovedi žalobcu.

K odvolacej námietke žalovaného o nerešpektovaní ust. § 118 ods. 2 O.s.p. súdom prvého stupňa odvolací súd uvádza, že vzhľadom k žalovanému, ktorý sa pojednávania na súde prvého stupňa nezúčastnil nemôže mať skutočnosť, že súd prvého stupňa v zápisnici nepoznamenal, prípadne vôbec nerealizoval v konaní ust. § 118 ods. 2 O.s.p. žiaden právny význam.

Odvolací súd má za to, že rozsudok je dostatočne preskúmateľný, jeho odôvodnenie má náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa sa vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

Neprítomnosť žalobcu, prípadne to, že nevedel, že budú prečítané na pojednávaní záznamy o svedeckých výpovediach iných sprostredkovateľov vo veciach prejednávaných v iných senátoch Okresného súdu Prešov nepovažuje odvolací súd za postup odnímajúci žalovanému možnosť konať pred súdom. Odvolací súd poukazuje znova na skutočnosť, že rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí vždy výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa správne postupoval pokiaľ žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel.

Nedôvodná je i námietka žalovaného o povinnosti súdu rozhodnúť o pokračovaní v ďalšom konaní vo výrokovej časti rozsudku. V danom prípade platí ust. § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/

a c/ pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Zákoným dôsledkom úspešného popretia platnosti rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) je pokračovanie v konaní vo veci, a preto o tejto povinnosti priamo vyplývajúcej z právneho predpisu nie je potrebné rozhodovať osobitným výrokom.

Správne súd prvého stupňa rozhodol i čo do zamietnutia návrhu na prerušenie konania.

Podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

I odvolací súd je toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania. Predložený Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 499/2012 z 10.07.2013, ktorý žalovaný pripojil k svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd sa s problémom, ktorý je predmetom daného sporu, teda otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy nezaoberal.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, pričom v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v podrobnostiach poukazuje na správne a presvedčivé dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré odkazuje.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalovaný ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov. Vedľajší účastník návrh v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil. Preto vo vzťahu k nemu odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.